

Asia: VN/16661/2026

Valtioneuvoston asetus asuinrakennusten energia-avustuksista vuosina 2026-2027

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen Omakotiliitto kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi asuinrakennusten energia-avustuksista vuosille 2026–2027.

Omakotiliitto edustaa pientalo- ja vapaa-ajan asukkaita, toimii kohderyhmän edunvalvojana ja tarjoaa jäsenpalveluita. Liitto on valtakunnallinen, riippumaton ja yleishyödyllinen kansalaisjärjestö, jossa on noin 220 jäsenyhdistystä ja lähes 70 000 jäsentä (kotitaloutta). Suomessa on noin 1,1 miljoonaa omakotitaloa ja noin 0,5 miljoonaa vapaa-ajan asuntoa.

Omakotiliitto lausuu asiaan pientalo- ja vapaa-ajan asukkaiden näkökulmasta ja toteaa, että on tärkeää tarjota avustuksia asuinrakennusten korjausrakentamiseen sekä energiatehokkuuden parantamiseen että siirtymiseen päästöttömään lämmitykseen.

Omakotiliitto näkee esitetyssä rajauksessa ongelmaa, koska merkittävä osa Suomen asuinrakennuskannasta on omakotitaloja, joissa energiatehokkuusinvestointien toteutuminen on suoraan yksityishenkilöiden maksukyvyyn varassa. Myös pääministeri Orpon hallitusohjelmassa on todettu, että tulee edistää energiatehokkuusremontteja esimerkiksi kotitalousvähennystä kehittämällä.

Omakotiliitto toteaa, että avustusmalli kohtelee eri tavoin asumismuotoja omistusmuodosta riippuen. Yksityishenkilöiden suoraan omistamat kiinteistömuotoiset omakotitalot, jäävät energia-avustuksen ulkopuolelle.

Kevään kehysriihessä valmisteltiin luonnollisille henkilöille energiaremonttien tukimuodoksi kotitalousvähennyksen korottaminen. Kotitalousvähennystä olisi tullut korottaa samalle euromääräiselle tasolle kuin asuntokohtainen energia-avustus.

Omakotiliitto toteaa, että esityksessä ei ollut vaikutusarvioita kotitalouksien osalta. Asetuksen mukaan energia-avustus olisi 4000 euroa / asunto tai omakotitalo, kuitenkin enintään 50 % hyväksytyistä ja toteutuneista kustannuksista.

Omakotiliitto tuo esiin huomiona jatkovalmisteluun, että riippuen omistusmuodosta, asuntokohtainen avustus tulee olemaa matalampi kotitalousvähennyksen kautta. Tällä voi olla vaikutusta kotitalouden mahdollisuuteen toteuttaa energiaremontteja, erityisesti jos kyseessä on haavoittuvassa asemassa oleva kotitalous.

Pykälässä 5 esitetään avustukseen saajat, jossa on mainittu kerros- rivi- tai pientalot. Omakotiliitto pitää tärkeänä, että myös asunto-osakeyhtiömuotoiset pientalot ovat listattu avustuksen saajiin tässä, sillä esityksen useissa kohdissa on kirjattu avustuksen kohdentuvan rivi- ja kerrostaloihin.

Omakotiliitto muistuttaa, että avustusten hakemiseen tulee olla selkeä prosessi ja avustuksista tulee tiedottaa erityisesti pienille taloyhtiöille, mukaan lukien paritalot ja omakotitalot, jotta varmistetaan myös pienten yhtiöiden yhdenvertainen mahdollisuus hakea avustuksia ja toteuttaa tarvittavia korjaustoimia.

Omakotiliitto pitää tärkeänä, että avustuksia voi käyttää laajasti eri energiatehokkuutta parantaviin toimiin sekä lämmitysmuodon uudistamiseen, kun siirrytään käyttämään vähäpäästöistä tai uusiutuvaa energiaa. On myös hyvä, että avustuksen käyttäjien rajausta on tehty niin, että aiemmin energia-avustusta saaneet eivät voi saada uudestaan. Tämä tukee avustuksen parempaa kohdentamista avustusta tarvitseviin asuinrakennuksiin.

Omakotiliitto esittää, että jatkossa avustusjärjestelmää kehitetään siihen suuntaan, että myös luonnolliset henkilöt voivat saada energia-avustuksia ja tukea vastaaviin laajoihin energiatehokkuutta parantaviin toimenpiteisiin myös muulta kuin työn osalta ja suunnitteluun.

Omakotitaloissa tehtävät energiaremontit ovat keskeisiä energiansäästön ja päästövähennysten kannalta ja merkittävä mahdollisuus lisätä työllisyyttä. Lopuksi Omakotiliitto toteaa, että on tärkeä saada asetus voimaan mahdollisimman nopeasti, jotta korjaustoimet saadaan käyntiin.

Omakotiliitto jatkaa mielellään yhteistyötä asian edistämiseksi.

Kunnioittavasti

Suomen Omakotiliitto ry

Marju Silander

toiminnanjohtaja

Jukka Malila

puheenjohtaja

Silander Marju

Suomen Omakotiliitto ry